

OP DE HOOGTE

nieuwsbrief over passend onderwijs op Goeree-Overflakkee

THEMANUMMER **HB**
speciale uitgave van de werkgroep Hoogbegaafdheid

In dit Nummer

Subsidie voor hoogbegaafdheid	1
Subwerkgroep 0-meting en monitoring	2
Subwerkgroep kennisvergroting van scholen en doorgaande lijn in het lesaanbod	2
Subgroep OPDC en Onderwijszorgarrangementen (OZA)	2
Klankbordgroep Ouders	2
Platformbijeenkomst Hoogbegaafdheid	2
Pareltjes	
Leestip	3
Telefonisch HB-Spreekuur	3
Luistertip	4
Leden werkgroep HB	4

In januari jl. startte binnen het samenwerkingsverband de nieuwe werkgroep Hoogbegaafdheid. Dit n.a.v. vragen vanuit het werkveld en de toegekende subsidie vanuit de rijksoverheid. De werkgroep behandelt diverse onderwerpen rondom hoogbegaafdheid toegespitst op de volgende overkoepelende thema's: 0-meting en monitoring, kennisvergroting van scholen en een doorgaande lijn in het lesaanbod, oriëntatie op het opstarten van een orthopedagogisch didactisch centrum en een klankbordgroep voor ouders. Voor deze thema's heeft de werkgroep aparte subgroepen ingesteld.

Vanuit deze structuur informeren wij in deze themanieuwsbrief over de ontwikkelingen van de werkgroep. Ook Team Jeugd en Gezin neemt deel aan de werkgroep. Wat hun rol is en wat de gemeente en het onderwijs hierin voor elkaar kunnen betekenen, leest u verderop in dit nummer. Op de laatste pagina staat een overzicht van alle leden van de werkgroep. Door de beperkende maatregelen rondom COVID-19, hebben wij aan de werkgroep, in de periode maart tot de zomervakantie, een creatieve manier vorm moeten geven. Er vonden verschillende online meetings plaats en veel informatie wisselden we digitaal uit. Zo kon het werk, zij het met wat aanpassingen, toch doorgaan.

gaafdheid in. Op 30 oktober 2019 ontving SWV GO bericht dat het Ministerie van OCW besloot de aangevraagde subsidie vast te stellen en toe te kennen. SWV GO deelde dit goede nieuws zo snel mogelijk met alle scholen, waarna de werkgroep hoogbegaafdheid aan de slag kon met de voorbereidingen en de uitwerking. De subsidieaanvraag is opgedeeld in diverse posten, waarmee wij onderstaande doelstellingen willen realiseren:

- ➔ Elke school heeft HB beleid
- ➔ Elke school heeft HB aanbod in basis- en extra ondersteuning.
- ➔ Elke school heeft een HB specialist.
- ➔ Leerlingen met extra HB ondersteuning hebben een OPP.
- ➔ Leerlingen zijn in beeld en krijgen passend onderwijs.
- ➔ Onderzoek naar een OPDC en indien nodig opstarten.
- ➔ Participatie in een HB platform

SUBSIDIE VOOR HOOGBEGAAFDHEID

In samenwerking met en na goedkeuring van alle schoolbesturen diende SWV GO in juni 2019 de aanvraag voor hoogbe-

- ➔ Twee keer per jaar ouderklankbordgroep.
- ➔ 36 geschoolde medewerkers (HB specialisten in de scholen)

Verderop leest u hoe wij deze doelstellingen willen realiseren.

SUBWERK GROEP 0-METING EN MONITORING

De subgroep 0-meting en monitoring startte vorig schooljaar met het in beeld brengen van de beginsituatie binnen ons samenwerkingsverband.

Alle scholen en besturen vulden daarvoor in maart 2020 een vragenlijst in. Uit de vragenlijst kwam naar voren dat er behoefte is aan meer deskundigheid over het herkennen en begeleiden van kinderen met hoogbegaafdheid op school. Zo hebben scholen met name behoefte aan expertise op het gebied van vroeg signalering, het omgaan met gedragsproblemen en met dubbel bijzondere leerlingen, het onderpresteren herkennen en het vergroten van executieve functies. Gezien de diversiteit in de scholen is maatwerk bij nascholing gewenst.

Ook andere subgroepen gebruiken de resultaten van deze vragenlijst. De subgroep 0-meting ontwikkelt nu een monitoringsvragenlijst. Eind schooljaar 2020-2021 volgt dan een tussenevaluatie door deze monitoringsvragenlijst uit te zetten onder de scholen.

SUBWERK GROEP KENNISVERGROTING VAN SCHOLEN EN DOORGAANDE LIJN IN HET LESAANBOD

De werkgroep heeft een voorstel gemaakt voor het implementeren van de werkdefinitie.

De bedoeling daarvan is dat er eenduidigheid is op de scholen wanneer we het hebben over hoogbegaafdheid en onderwijs. Naast de implementatie van deze werkdefinitie deed de werkgroep een voorstel over scholing van teams en specialisten met daarbij het bijbehorende tijdspad binnen de werkgroep. Vanuit de werkgroep is dit voorstel met de één-pitters en op het bestuurlijk overleg besproken. In de volgende fase zal de subwerkgroep kennisvergroting van scholen en doorgaande lijn in het lesaanbod nadenken over de doorgaande lijn in het lesaanbod van zowel het PO als het VO. Ook de functie van het lesaanbod voor de overstap PO-VO neemt de subwerkgroep daarin mee.

SUBWERK GROEP OPDC EN ONDERWIJS-ZORGARRANGEMENTEN (OZA)

In de subgroep OPDC en OZA onderzochten we hoeveel (en welke) kinderen, die naast hun hoogbegaafdheid bijkomende problematiek hebben (de zogenaamde HB+ leerlingen), baat kunnen hebben bij extra ondersteuning.

Voor deze kinderen verkennen we de mogelijkheid of een orthopedagogisch didactisch centrum een rol kan

spelen, of dat zij meer gebaat zijn bij een OZA. We brachten in kaart of deze kinderen al extra hulp ontvangen en waaruit die dan bestaat (bijv. betrokkenheid van de specialist hoogbegaafdheid of het Team Jeugd en Gezin). Daarbij realiseren wij ons goed, dat de ondersteuning van deze kinderen samenhangt met de kennis, expertise en het aanbod (in de basis- en extra ondersteuning) op de scholen. Wellicht laten we eerst scholing op de scholen plaatsvinden en zetten we deze subgroep 'on hold'. Daarna brengen we het vernieuwde aanbod opnieuw in kaart en bekijken we dan wat voor de doelgroep nodig en wenselijk is.

KLANKBORDGROEP OUDERS

Vlak voor de zomervakantie is de Klankbordgroep Ouders van start gegaan. Hierin zitten ouders die in meerdere of mindere mate te maken hebben met hoogbegaafdheid van hun kind(eren). De klankbordgroep fungeert voornamelijk als sparringpartner voor de werkgroep, als die adviezen geeft. Daarnaast heeft zij een signaleringsfunctie, zodat de werkgroep feeling houdt met de gevoelens en de betrokkenheid van ouders. Op 23 september maakte de klankbordgroep kennis met de werkgroep HB. Van weerskanten is er informatie gedeeld en zijn wederzijdse verwachtingen uitgesproken. Het was een goede kennismaking om op deze manier te starten. We hopen daarmee op een constructieve basis met elkaar op te lopen.

PLATFORMBIJENKOMST HOOGBEGAAFDHEID

Naast de klankbordgroep willen we ook platformbijeenkomsten organiseren waaraan iedereen die interesse of feeling heeft met hoogbegaafdheid in het onderwijs kan deelnemen. Tijdens deze bijeenkomsten praten wij geïnteresseerden bij over diverse ontwikkelingen en verdiepen we ons in de verschillende facetten die hoogbegaafdheid met zich meebrengt. Op de website van het samenwerkingsverband houden we u op de hoogte van de data en hoe u zich voor een bijeenkomst kunt aanmelden. Deze aankondiging zal ook in de reguliere nieuwsbrief van het samenwerkingsverband verschijnen, zodat de mogelijkheid tot opgave voor de platformbijeenkomsten iedereen bereikt.

PARELTJES

door Heleen Goedegebuur - Biemond

“Misschien kun je voor de thematische nieuwsbrief over hoogbegaafdheid een pareltje beschrijven...” tipte een collega me en doelde daarmee op een succesverhaal dat ik op de scholen gezien had. Maar toen ik met die insteek de casussen van de afgelopen jaren in gedachten langsging, realiseerde ik me: het zijn allemaal pareltjes! Deze kinderen zijn pareltjes! Stuk voor stuk.

Zeker, soms lijken ze hun glans verloren te hebben, lukt het maar niet om te blinken en vertonen ze zich dof en mat. Wat een uitdaging kan het dan zijn voor leerkrachten, voor ouders, voor IB'ers om aan het poetsen te gaan, om te zoeken naar het blijde meisje dat onder die verdrietige laag zit, naar de vrolijke jongen die nu alleen maar boos lijkt, naar het kind dat het weer aandurft om zich vast te bijten in ingewikkelde stof.

Ik haal één zo'n pareltje voor het voetlicht: een jongetje dat ik leerde kennen toen hij vijf jaar was en in groep 2 zat. Hij rekende op dat moment al op het niveau van groep 4 en las op het niveau van groep 5. Ouders wilden pertinent geen versnelling voor hun zoon, ze wilden geen plek apart voor hun kind.

Op school leek dat te lukken. De juf haalde opdrachten beneden het ontwikkelingsniveau van dit kind uit zijn programma, beperkte herhaling en bood meer open en complexe taken aan, taken die uitnodigden tot ontdekken en grote denksprongen mogelijk maakten. Het kleuter materiaal zette de juf daarbij zeer creatief in. Voor groep 3 lag al een uitdagend plan klaar.

Toch bleven er vragen. Met name thuis zagen ouders regelmatig een agressief kind, een kind dat bij het minste of geringste in de vechthouding schoot en zijn jongere broertje te lijf ging. Ook op school merkte de juf af en toe iets vergelijkbaars. Ze zag dat dit jongetje vond dat hij alles goed moest doen. En dat lukte (natuurlijk) niet altijd wat veel frustratie opleverde. Hij raakte dan van slag, miste de flexibiliteit om zich aan te passen als hij iets nog niet wist en ging ook op school soms letterlijk het gevecht aan.

De juf zette in op een stuk hulp en begeleiding op dit specifieke vlak. Ze oefende met het omgaan met dergelijke wringmomentjes, ze laste tijdig een time out-momentje in als de emmer erg vol dreigde te raken. En met uiteindelijk toch een versnelling naar groep 4 om de aansluiting bij ontwikkelingsgelijken makkelijker te maken, verdween het boze jongetje meer en meer naar de achtergrond en ervoer dit kind op school én thuis voldoende veiligheid om met vallen en opstaan tot bloei te komen.

Ik wens jullie veel vreugde toe bij het meehelpen aan de zoektocht naar de glans van al deze pareltjes!

TELEFONISCH HB-SPREEKUR

Scholen hebben regelmatig (korte) vragen als het om hoogbegaafdheid gaat. Welk materiaal zet je in in een klas, hoe laat ik een hoogbegaafde leerling samenwerken, hoe kunnen we omgaan met prikkelgevoeligheid van hoogbegaafde leerlingen etc. Deze vragen kun je vanaf donderdag 8 oktober telefonisch stellen tijdens het wekelijks HB-spreekuur. Heleen Goedegebuur (HB-specialist) is dan beschikbaar om vragen vanuit het werkveld te beantwoorden. Het spreekuur is op initiatief van het Samenwerkingsverband en start als pilot op 8 oktober. De pilotperiode loopt tot en met 10 december en wordt daarna geëvalueerd.

LEESTIP

van Heleen Goedegebuur - Biemond

Onlangs bekeek ik de uitzending 'Ik durf het bijna niet te vragen' waarin allerlei vragen (ook heel directe of nogal botte) gesteld mogen worden aan onbegrepen en gemarginaliseerde mensen. In aflevering 4 reageerden hoogbegaafden op deze vragen.

Eén van de deelnemers was Mariken Althuizen die samen met Esther de Boer en Nathalie van Kordelaar het boek 'Een andere kijk op hoogbegaafdheid' schreef. Als je meer wilt begrijpen van het anders zijn en het zich anders voelen van hoogbegaafden, moet je dit boek lezen.

De traditionele opvatting dat hoogbegaafdheid te maken heeft met een hoog IQ, met snel kunnen denken, met moeilijke concepten kunnen begrijpen, gooit dit boek zeker niet overboord. Maar de insteek van dit boek is anders: de schrijfsters willen vooral uitleggen dat hoogbegaafden beschikken over een hoge mate van alertheid die niet alleen op cognitief vlak geldt, maar zeker ook op zintuiglijk, sociaal en emotioneel vlak. Deze gevoeligheid voor prikkels van allerlei aard maakt dat hoogbegaafden zeer intens leven en ook vaak het gevoel hebben niet te passen binnen de gangbare normen. Dat dit bepaald gedrag met zich mee kan brengen, mag duidelijk zijn.

Naast theoretische hoofdstukken bevat dit boek veel ervaringsverhalen van jongere en oudere hoogbegaafden. Ook zijn allerlei tips en adviezen voor ouders, leerkrachten en kinderen opgenomen over hoe je met hoogbegaafd-zijn om kunt gaan.

LUISTERTIP

van Heleen Goedegebuur - Biemond

Strijken is niet mijn hobby. Maar ik houd wel van netjes gestreken kleding. Om deze klus te veraangenaamen, ben ik gestart met het beluisteren van de podcasts van Jan Jaap Hubeek over hoogbegaafdheid. Een aanrader! Jan Jaap Hubeek is Opleidingsmanager Educatie aan de Hogeschool Leiden en maakt (of draagt bij aan) verschillende podcast-kanalen waaronder een over hoogbegaafdheid (www.janjaap-hubeek.nl), ga in het menu naar 'hoogbegaafd'). In dit audiocollec-

tief, dat hij de mooie naam 'Meesterwerk' heeft meegegeven, gaat hij op zoek naar de verhalen achter de term 'hoogbegaafd'. Hoogbegaafde kinderen komen aan het woord, ouders van hoogbegaafde kinderen, hoogbegaafde volwassenen, wetenschappers, een leerkracht, een hb-specialist. Kortom, een mix van invalshoeken. Behalve via genoemde website, zijn de podcasts ook via verschillende podcastapps, waaronder Spotify, te beluisteren.

HB-SPREEKUUR

**IEDERE DONDERDAG
16.00 - 17.00 UUR**

0187-483777

PRIMAIR ONDERWIJS

Kindwijs

Marieke de Jager m.dejager@cbs-groen.nl
Ingrid Leenheer i.leenheer@cnszomerland.nl

RKBS De Achtsprong (vertegenwoordigt ook CBS De Hoeksteen)

Francien Maris f.maris@dewaarden.nl

RKBS De Nobelaer (vertegenwoordigt ook Daltonschool de Vliegers)

Michael Schellevis m.schellevis@kbsnobelaer.nl

SmdB Koningin Beatrix (vertegenwoordigt ook SBO De Wegwijzer)

Ina Melissant i.melissant@smdbkonbeatrix.nl

Sopogo

Corné Saarloos c.saarloos@sopogo.nl
Wilma van der Heiden w.vanderheiden@sopogo.nl

VOORTGEZET ONDERWIJS

CSG Prins Maurits

Theunis van den Berge th.vandenberge@csgpm.nl

RGO

Caroline Derksen derc@rgomiddelharnis.nl
Lindsay Morell mlll@rgomiddelharnis.nl

HB Specialist

Heleen Goedegebuur h.goedegebuur@swvgo.nl

Samenwerkingsverband Passend Onderwijs

Marleen van Berkum m.vanberkum@swvgo.nl
Arina van den Doel a.vandendoel@swvgo.nl
Hanneke de Korte h.dekorte@swvgo.nl
Liesbeth Los l.los@swvgo.nl

Gemeente Goeree-Overflakkee (Team Jeugd & Gezin)

Linda Hoogstad l.hoogstad@goeree-overflakkee.nl
Petra Elhalky p.elhalky@goeree-overflakkee.nl

Hier vindt u de deelnemers aan de werkgroep Hoogbegaafdheid. Zij vertegenwoordigen de schoolbesturen waar zij werkzaam zijn, of nemen deel namens verschillende éénpitters. Laatstgenoemden dragen zorg voor de communicatie richting de andere éénpitters en houden hen op de hoogte van alle relevante zaken binnen de werkgroep.

LEDEN
WERKGROEP
HB